

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Повишаването на качеството на образованието е от съществено значение за устойчивия растеж на Република България. Решаващо условие за качествено образование са обучението и продължаващата квалификация на педагогическите специалисти и свързаните с това политики, съответстващи на динамично променящите се социални и икономически условия. За да се постигнат целите, залегнали в Закона за предучилищното и училищното образование и в стратегически документи на Република България и на Европейския съюз, е необходимо образователната система да мотивира и подкрепя педагогическите специалисти чрез предоставяне на възможности за учене и продължаваща квалификация през целия живот. Националната програма инвестира в квалификационната дейност на педагогическите специалисти, нейното качество и ефективност.

Националната програма „Развитие на педагогическите специалисти“ - 2016 г. е съобразена с целите и приоритетните направления, заложи в:

1. Програма на Правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г.
2. Закон за предучилищното и училищното образование
3. Европа 2020: Националната програма за реформи на Република България (2014-2020 г.)
4. Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри, приета с Протоколно решение № 20.1 от заседание на Министерски съвет от 21 май 2014 г.
5. Национален план за изпълнение на дейностите по Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри, приет с Протоколно решение № 44.2 от заседание на Министерски съвет от 29 октомври 2014 г.
6. Национална стратегия за учене през целия живот (2014-2020)

6. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020), приета с Протоколно решение № 44.5 от заседание на Министерски съвет от 22 октомври 2014 г.

7. Национална стратегия за младежта (2010-2020) г.

Предвидените дейности са насочени към осигуряване на равен достъп до качествено образование, професионална подготовка и осигуряване на условия за подкрепа на обучението и развитието на деца и ученици с обучителни трудности и девиантно поведение. Програмата предвижда организиране и провеждане на квалификационни курсове за формиране на компетентности по приоритетни направления. Програмата обхваща дейности, които са продължение на успешно реализирани мерки в националните програми до 2015 г.

➤ **Срок на програмата:** 2016 г.

➤ **Общ бюджет на програмата:** 600 000 лв.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел:

Осигуряване на допълнителни възможности за продължаваща квалификация и за надграждане на ключови професионални компетентности на експерти и педагогически специалисти с цел подобряване качеството на българското образование и обучение, постигане на по-висок обществен статут на педагогическите специалисти за утвърждаване ролята им на ключов фактор в общество, основано на знанието.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

2.2.1. повишаване ефективността на образованието чрез продължаваща квалификация на педагогическите специалисти, отговаряща на изискванията и очакванията за по-качествено обучение на младите хора;

2.2.2. повишаване на квалификацията на експерти от МОН и РИО с цел методическа и организационна подкрепа на педагогическите специалисти от образователните институции;

2.2.3. осигуряване на условия за създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване на педагогическите специалисти чрез организиране и провеждане на квалификационни курсове за обучение на учители за формиране на компетентности по приоритетни направления;

2.2.4. укрепване на административния капацитет чрез развиване и надграждане на ключови професионални компетентности на директори, заместник-директори и на специалисти с помощни и консултативни функции, за които не са предвидени други дейности;

2.2.5. създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики;

2.2.6. създаване на добра работна среда за мотивиране, привличане и задържане на млади педагогически специалисти в системата на образованието.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Предвидените за изпълнение мерки и дейности през 2016 г. са ориентирани към продължаваща квалификация на педагогическите специалисти като предлаганите обучения са съобразени със спецификата на заеманите длъжности с цел подпомагане професионалното израстване и кариерното развитие на лицата, заемащи различни педагогически длъжности и са:

3.1. представяне на нови учебни програми, държавните образователни стандарти за учебен план и общообразователна подготовка;

3.2. утвърждаване на постигнатите резултати от обученията по посока на практическата приложимост;

3.3. създаване на условия за мотивиране, насърчаване и подкрепа на професионалното усъвършенстване на педагогическите специалисти;

3.4. актуализиране на знания, умения и компетентности по ключови направления;

3.5. надграждане на управленски компетентности на педагогически специалисти с управленски функции – директори и заместник-директори;

3.6. споделяне на добър опит и представяне на иновативни практики.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Мярка I. Осигуряване на квалификация, насочена към новия пакет образователни документи за общообразователна подготовка на експерти, начални учители и учители по общообразователна подготовка

Мярка II. Осигуряване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти по приоритетни направления

Мярка III. Създаване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти по професионална подготовка

Мярка IV. Създаване на условия за професионално усъвършенстване на педагогически специалисти с ръководни функции: директори и заместник-директори

Мярка V. Осигуряване на условия за подкрепа на обучението на педагогически специалисти за подкрепа на деца и ученици с обучителни трудности, с девиантно поведение и на бежанци

Мярка VI. Създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

5.1. Министерство на образованието и науката

5.2. Национален институт за обучение и квалификация в системата на образованието

5.3. Регионални инспекторати по образованието (РИО)

5.4. Национална астрономическа обсерватория и планетариум „Николай Коперник” – Варна

5.5. Учебен център – база Център за подготовка на ученици за олимпиада

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Мярка I. Осигуряване на квалификация, насочена към новия пакет образователни документи за общообразователна подготовка на експерти, начални учители и учители по общообразователна подготовка

1.1. Обучение на обучители (експерти от РИО и определени от началника на РИО педагогически специалисти) за прилагане на нови учебни програми и стандарти.

1.2. Обучение от обучителите на учители от начален етап и по общообразователна подготовка за прилагане на новите учебни програми и стандарти.

1.3. Разработване на методически насоки за прилагане на нови учебни програми и стандарти.

Мярка II. Осигуряване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти по приоритетни направления:

2.1. Обучение на учители, преподаващи предмет на чужд език (испански) – обучение по програма ЕУРОПРОФ - II група (логистика);

2.2. Квалификационен курс в ЦЕРН за обучение на учители по природни науки;

2.3. Квалификационен курс в ЦЕРН за обучение на учители по професионална подготовка в областите на образование „Техника“ и „Информатика“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение и на учители по учебните предмети „информатика“ и „информационни технологии“ от общообразователната подготовка;

2.4. Обучения на учители, насочени към изграждане на практически умения за оценяване на учебници и учебни помагала;

2.5. Обучение на учители на тема „Ефективност на процеса на обучение в мултикултурна среда“;

2.6. Обучение на обучители на тема „Изследователски подход в началното обучение по математика“;

2.7. Модулен квалификационен курс за обучение на учители на тема: „Създаване на привлекателна, подкрепяща и мотивираща образователна среда в образователните институции за млади педагогически специалисти“;

2.8. Обучение на учители от училища със слети класове;

2.9. Обучение на тема: „Превенция на проблемното поведение в детската градина и училището“;

2.10. Обучение на тема: „Оптимизация на взаимодействието образователни институции-семејство“;

2.11. Обучение на учители на тема: „Грамотността – актуално предизвикателство пред образователната система“;

2.12. Обучение на учители на тема: „Работа с талантиливи и надарени ученици“;

2.13. Обучение на учители на тема: „Мениджмънт на ученическият клас“;

2.14. Обучение на учители по информационни технологии на тема: „Осигуряване на безопасна и сигурна среда за работа на ученици в Интернет“.

Мярка III. Създаване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите специалисти по професионална подготовка

3.1. Подобряване качеството на обучение по предприемачество в гимназиален етап. Семинар, уъркшоп на тема: „Учителите като лидери и професионални ръководители“;

3.2. Квалификационен курс за учители, преподаващи учебни предмети от задължителната професионална подготовка в спортните училища;

3.3. Обучение на тема: „Програмиране на вградени микрокомпютърни системи“ за учители по професионална подготовка по професии „Системен програмист“ и „Програмист“;

3.4. Обучение на тема: „Приложни мобилни устройства – предназначение“

3.5. Обучение на тема: „Софтуерно инженерство“;

3.6. Обучение на тема: „Взаимодействие на операционната система с приложен софтуер“

3.7. Обучение на учители по професионална подготовка на тема „Създаване на електронно учебно съдържание по професионална подготовка в направление „Технология на облекло от текстил и кожи“;

3.8. Обучение на учители по професионална подготовка на тема „Създаване на електронно учебно съдържание по професионална подготовка в направление „Хранителни технологии“;

Мярка IV. Създаване на условия за професионално усъвършенстване на директори и заместник-директори

4.1. Обучение на педагогически специалисти с ръководни функции на тема „Директорът – мениджър и лидер. Надграждане на управленски умения“;

4.2. Обучение на тема: „Развитие на управленски компетентности на директори. Организационни особености и мисловни модели на съвременното /ефективно/ училище;

4.3. Обучение на тема: „Инклузивното училище“;

4.4. Обучение на тема: „Работа по проекти“;

4.5. Обучение на тема: „Училище на различни скорости. Формите на обучение – разширяване на възможностите за достъп до образование“;

4.6. Обучение на тема: „Планиране, организиране и контрол в образователната институция“;

4.7. Обучение на директори за ефективна работа с млади учители.

Мярка V. Осигуряване на условия за подкрепа на обучението и развитието на деца и ученици с обучителни трудности и девиантно поведение

5.1. Обучения на учители, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца със специални образователни потребности – аутизъм, хиперактивност, сензорна дезинтеграция, дислексия и т.н.

5.2. Обучения, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца с агресивно, девиантно и делинквентно поведение и с деца жертви на емоционално пренебрегване, злоупотреба, насилие и експлоатация.

5.3. Обучения на педагогически специалисти, насочени към изграждане на практически умения и техники и към работа с деца от различни малцинствени групи и деца-бежанци;

5.4. Обучения на педагогически съветници и психолози на тема: Усвояване на умения за екипен подход на работа. Обучение в прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз“;

Мярка VI. Създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики

6.1. Квалификационен курс по Програма за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката между Република България и Държавата Израел в Мемориалния център в памет на мъчениците и героите на Холокоста „Яд Вашем“;

6.2. Майсторски клас на тема: „Превенция и мерки срещу отпадането от училище – съвместни дейности с родители“;

6.3. Поддържане на секция „Зона знание“ в сайта на РИО - Варна чрез обогатяване с нови материали от обучения на педагогически специалисти в ЦЕРН;

6.4. Национална конференция „Подготовка на педагогическите кадри във висшите училища и сравнителен анализ на системата за продължаваща квалификация и кариерно развитие в Република България, Европейския съюз и други страни – резултати от национално изследване“;

6.5. Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“;

6.6. Национален пленер на учители-художници.

6.7. Издаване на сборник по физика.

Процедури за подбор на участници за следните обучения:

1. Обучение на учители по природни науки в ЦЕРН.

2. Обучение на учители по професионална подготовка от област на образование „Техника” и „Информатика“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение в ЦЕРН.

3. Обучение на учители по Програмата за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката между Република България и Държавата Израел, в Мемориален център „Яд Вашем“.

Пакетът от документи и сроковете за участие в процедури по кандидатстване ще бъдат публикувани на интернет страницата на МОН и ще бъдат изпратени с писма до РИО. Информация за класираните участници ще бъде изпратена с писма до РИО.

Принципи на финансиране

1. Министърът на образованието и науката утвърждава план-сметка за дейностите, планирани по програмата.

2. Обученията по мярка II: т. 2.1 и т. 2.5; по мярка IV: т. 4.1; по мярка VI: т. 6.2, които се организират и провеждат от Националния институт за обучение и квалификация в системата на образованието (НИОКСО) се финансират от Националната програма. Обученията по мярка II: т. 2.9, 2.10 и 2.11; по мярка IV: 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 и 4.6, включени в Каталога на програми за обучение на учители и педагогически кадри с ръководни функции като част от Годишния план за дейността на за 2016 г., се финансират частично, в частта възнаграждения и съответните осигурителни плащания към тях за учителите и се отчитат като средства по Националната програма.

3. Средствата се предоставят за календарната 2016 г. и се разходват в рамките на същата календарна година.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. Показатели за изпълнение на програмата:

- брой проведени обучения
- брой участници в обученията
- брой участници в конференция
- брой участници в пленер

7.2. Индикативни параметри:

- 4 000 обучени педагогически специалисти
- 46 проведени обучения
- 2 проведени конференции
- 1 проведен пленер
- 2 броя издадени сборници

8. МОНИТОРИНГ

8.1. Установяване на степента на удовлетвореност на педагогическите специалисти: анкетни проучвания на удовлетвореността от участие в обученията.

8.2. Доклади за отчитане изпълнението на дейностите.

8.3. Отчет по изпълнение на Националната програма.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.